

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 5528/20

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט ד' מינץ

העותר: רן כרמי בוזגלו

נגד

המשיבים: 1. מפקד כוחות ירושלים במשטרה
2. השר לביטחון הפנים
3. היועמ"ש

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותר: עו"ד יורם שפטל

בשם המשיבים: עו"ד מוריה פרימן; עו"ד מיכל דניאלי

פסק-דין

השופט נ' הנדל:

1. בעתירה שלפנינו מבקש העותר להורות למשיבים לנמק מדוע לא יאפשרו קיום הפגנות מול מעון ראש הממשלה בירושלים, "אך ורק עפ"י המגבלות שקבע בית משפט נכבד זה באותו עניין ממש בבג"ץ 6658/93" (להלן: עניין עם כלביא). על פי השקפתו, יש להכפיף את ההפגנות כלפי ראש הממשלה הנוכחי לאותן הגבלות שהוטלו בשעתו על הפגנות מהצד השני של המתרס הפוליטי, על מנת להימנע מאכיפת חוק בדרנית – ועל מנת לשים קץ לסבל "הכבד מנשוא" שנגרם "לראש הממשלה ובני משפחתו הגרעינית, כמו גם לשכנים הרבים המתגוררים בסמוך".

מנגד, המשיבים סבורים כי דין העתירה להידחות על הסף בשל אי מיצוי הליכים – שכן במהלך התקופה בה מתקיימות ההפגנות בסמוך למעון ראש הממשלה, "מאז

ראשית יולי 2020", העותר כלל לא טרח לפנות אליהם בעניין. "בבחינת למעלה מן הנדרש ולמען הסדר הטוב", ציינו המשיבים כי לפני בית משפט זה תלויה ועומדת עתירה שהגישו תושבי האזור הרלוונטי (שכונות רחביה וטלביה בירושלים) בנוגע להגבלת ההפגנות, לאחר שמיצו, כנדרש, את ההליכים מול הרשויות (בג"ץ 5078/20 פ"ד נ' משטרת ישראל; להלן: עניין פ"ד). בתגובתה לאותה עתירה, טענה המדינה כי אין מקום להתערב בשלב זה באיזון שערכה משטרת ישראל, וכי ההסדרים הקונקרטיים שאומצו בעניין עם כלביא אינם רלוונטיים לענייננו – הן משום שמדובר ב"תוצאה של הסכמה בין הצדדים", והן בשל התמורות המשפטיות שהתרחשו מאז, בכל הקשור לרישוי הפגנות. עם זאת, לתגובת המשיבים צורפה גם עמדת השר לביטחון הפנים – שצורף לעתירה כמשיב 2 – הגורס כי "לאחר שבועות רבים וארוכים שההפגנות מתקיימות במתכונת הנוכחית", המתווה שאומץ בעניין עם כלביא מייצג איזון הולם בין הזכויות והאינטרסים שעל הפרק.

2. דין העתירה להידחות על הסף.

ראשית, בענייננו קיימים, כאמור, נפגעים ישירים מן ההפגנות – וחלקם אף בחרו לעתור לבית משפט זה בדרישה להורות למשטרת ישראל להעתיק אותן לזירה אחרת, ולמצער להגביל אותן ולאכוף את הנחיותיה לגביהן. בנסיבות אלה, שאלה היא אם יש לעותר זכות עמידה, שהרי "ככלל לא ייעתר בית המשפט לעתירות ציבוריות מקום בו קיים נפגע ישיר וקונקרטי, וזאת אף אם האחרון נמנע מהגשת בקשה לסעד לבית המשפט" (בג"ץ 3304/20 רוזנשטיין נ' המפקח הכללי של משטרת ישראל, פסקה 7 (31.5.2020)). בהעדר אינדיקציה לכך שהעותר היה צד להליך בעניין עם כלביא, הרי שגם טענת האכיפה הבררנית אינה משנה את התמונה. פרשה זו הסתיימה בהסדר מוסכם בין הצדדים, כך שיש חשש ממשי שהתשתית העובדתית עליה מבוססת העתירה הנוכחית חסרה, ואינה מסוגלת לפרוש את השיקולים שהובילו את העותרים שם לאותה הסכמה. לא למותר לציין כי עמותת עם כלביא ביקשה להצטרף דווקא לעתירה בעניין פ"ד, וביום 18.8.2020 הוחלט לקבל את הטיעון הכתוב מטעמה, ונקבע שטענותיה "יישקלו לגופן" במסגרת אותו הליך.

כך או כך, דין העתירה להידחות גם בשל אי מיצוי הליכים על ידי העותר, שלא טרח לפנות למשיבים עובר להגשתה (בג"ץ 1995/08 שפטל נ' היועץ המשפטי לממשלה (4.3.2008)). הדבר מהווה עילה עצמאית לסילוק העתירה, אך הוא גם ממחיש את הקושי בהגשתה על ידי העותר כאשר הוא אינו בקיא בפרטי השיח שהתנהל בין העותרים בעניין

פדידה לבין המשיבים, ובשיקולים הניצבים מאחורי החלטותיהם של האחרונים לגבי מתכונת קיום ההפגנות.

על זאת אוסיף כי העותר נמנע מצירוף המפגינים או נציגיהם כמשיבים לעתירה, למרות ש"צירופם לעתירה של כלל המשיבים אשר עלולים להיות מושפעים ממנה הוא תנאי מוקדם, אשר אי-כיבודו עלול להביא לדחיית העתירה על הסף" (בג"ץ 4855/13 חזן נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, פסקה 3 (7.8.2013)). אכן, מן הבחינה העקרונית ניתן היה להעניק לעותר הזדמנות לתקן את המעוות (והשוו להחלטות מן התאריכים 28.7.2020, 30.7.2020 ו-6.8.2020 בעניין פדידה). אולם, לאור יתר עילות הסף שהוזכרו לעיל אין בכך טעם, ומחדלו של העותר מצטרף כנימוק נוסף לדחיית העתירה.

3. לבסוף, אעיר כי מקובלת עלי עמדת המשיבים לפיה המתווה הקונקרטי שאומץ בעניין עם כלביא – להבדיל מן הקביעה העקרונית בדבר הצורך לאזן בין הזכויות והאינטרסים הנוגדים – הוא תולדת הסכם שאליו הגיעו הצדדים, כך שאין בו כדי להשליך, בהכרח, על ענייננו.

4. ערב חתימת פסק דין זה הגיש העותר בקשה מוסכמת לצירוף "הודעה", בה הוא טוען, בין היתר, כי נוכח העמדה שהציגה המדינה בתגובתה לעתירה בעניין פדידה לא היה טעם לפנות אליה עובר להגשת העתירה הנוכחית. ברם, פסק הדין שניתן היום באותו עניין מלמד שטענת האכיפה הבררנית לא עמדה במוקד ההליך, אם לנקוט לשון המעטה, כך שמיצוי הליכים על ידי העותר דנן יכול היה להוביל לבחינה מחודשת של עמדת המשיבים, ולא היה מקום לוותר עליו. כך או כך, נראה שחובת המיצוי עומדת בעינה גם מקום בו הרשות הביעה עמדה נחרצת, וראו דפנה ברק-ארז משפט מינהלי: משפט מינהלי דיוני כרך ד, ה"ש 202 בעמ' 349 (2017). אשר לעמדת השר לביטחון הפנים לגופו של האיוון הראוי, הרי שבעניין פדידה נקבע כי לא נפל פגם בהתנהלות משטרת ישראל – בכפוף להבהרותיה בעניין הגבלת הרעש בהפגנות – כך שאין לשוב ולהידרש לעניין.

5. אשר על כן, העתירה נדחת על הסף. אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ט באב התש"ף (19.8.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט